

Kedves Gyerekek!

A következő bejegyzésem az április jeles napokkal (a húsvétal) kapcsolatos ismeretető anyagot tartalmaz.

Az olvasáshoz hasznos időtöltést kívánok!

Suszterné Egri Márta

könyvtáros

Mit is ünneplünk húsvétkor?

HÚSVÉT ÜNNEPE

- A Biblia szerint Jézus – pénteki keresztre feszítése után – a harmadik napon, vasárnap feltámadt. A keresztények húsvétkor ezt ünneplik.
- Jézus halálának és feltámadásának, az emberiség megváltásának ünnepe.

A keresztség egyik legnagyobb ünnepe, mely Jézus feltámadásának állít emléket.

Húsvét a tavaszvárás, a tavasz eljövetelének ünnepe is egyben.

Húsvéti jelképek:

1. Barka

Mivel a Húsvét legtöbbször egybeesik a tél végével, ezért a barka a tavaszi megújulás növénye is!

Nosztalgiazzunk egy kicsit!

Tánkra fel!

2. Nyúl

A húsvéti ünnepkör másik jelképe a nyuszi, mely a termékenység szimbóluma, hiszen gyorsan szaporodik.

3. Tojás

A termékenység, az újjászületés legősibb jelképe a tojás. A tojásból kel ki az új élet.

A húsvéti étrendben is jelentős szerepe van.

4. Bárány

A legősibb húsvéti jelkép a bárány, Úgy hozható kapcsolatba a Húsvéttal, hogy a bárányok ilyenkor jönnek a világra.

Húsvéti népszokások és hagyományok

A nagyhét, régi magyar nevén „sanyarúhét” vagy „vizeshét”, a húsvétra való felkészülés legintenzívebb időszaka. A húsvét nem a csokitojástól vagy a sonkától válik különlegessé, hanem az azt megelőző közös családi készülődéstől. A kereszténység legnagyobb ünnepére – a húsvétra – készülve a régi népszokásokat és hagyományokat is felelevenítjük,

Nagycsütörtök

Nagycsütörtökön, vagy más néven csonka csütörtökön Krisztus utolsó vacsorájára, elfogatására és szenvedéseire emlékezünk. Ezt a napot zöldcsütörtöknek is nevezik, mert a hagyomány szerint főleg friss zöld levelekből (csalán, spenót, sóska, saláta) készült ételeket fogyasztottak őseink.

Ezen a napon a templomokban elhallgatnak a harangok „a harangok Rómába mennek” és csak nagyszombaton szólalnak meg újra. Régen a harangok elnémulása után senki nem fütyült, dalolt vagy muzsikált, mert a tradíció alapján ezzel csak Jézus szenvedését növelte volna.

Egy másik néphagyomány szerint (amely abból ered, hogy az apostolok nem virrasztottak együtt Jézussal) nagycsütörtökön nem volt szabad sokat aludni, mert akkor egész évben lusták leszünk.

Nagypéntek

Jézus keresztthalálának napja, a legszigorúbb böjt és a gyász ideje. Ezt a napot a népi babona szerencsétlennek tartotta, tilos volt baromfit vágni (nehogy más háziállatok elhulljanak), az asszonyoknak tilos volt mosni (nehogy a ruha viselőjébe villám csapjon) és kenyeret sütni (nehogy kővé váljanak), a férfiaknak pedig tilos volt a földművelés. Nagypénteken egyedül csak húsvéti tojást volt szabad festeni.

A tojásból jósoltak is, nagypéntek éjjelén feltörték, aztán egy pohár vízbe csurgatták, és a vízben úszó tojás alakja megmutatta, milyen lesz a jövő évi termés. A lányok tojáshéjat tettek a küszöbre, hogy megtudják, mi lesz a férjük

foglalkozása (ami megegyező lesz az első férfi foglalkozásával, aki a tojáshéjra lépve bejön a házba).

Nagyszombat

Húsvét ünnepének előnapja. A csend és a reményteli várakozás ideje, a negyvennapos böjt vége.

A nagyszombati szertartás keretében jönnek vissza a harangok Rómából. Az első harangszóra szokás volt kiszaladni a kertbe és megrázni a gyümölcsfákat, hogy a régi rossz termés lehulljon, és ne legyen férges az új. Az első harangszóhoz kapcsolódik a „féregűzés” hagyománya is, a gazdasszony a harangszó alatt a ház falát söpörte, miközben így szólt: „Kígyók, békák távozzatok!”

Kedves nagyszombati szokás volt, hogy a reggeli mosdóvízbe piros tojást tettek, melynek egészségmegőrző szerepet tulajdonítottak.

Húsvétvasárnap

A feltámadás napja. Hagyományosan a családok közös reggelikén vettek részt, ahol kalácsot, tojást, sonkát, bárányt és bort tettek az ünnepi asztalra. Ezen a napon tilos volt seperni, nehogy elseperjék a házhoz érkező locsolókat.

Húsvéthétfő

A locsolkodás napja, nem véletlenül hívták nagyszüleink vízbevető hétfőnek. A népszokás szerint ilyenkor a legények sorra járták a házakat és versikék kíséretében dézsából vagy vödörből hideg vízzel (manapság kölnivízzel vagy szódával) megöntözték a legszebb ruhájukba öltözött leányokat, akik a locsolásért cserébe piros tojást adtak.

Húsvéti locsolóversek

*Tapsifüles nyuszikának
Nagyon sok a dolga,
Piros tojást, hímes tojást
Szerteszéjjel hordja.
Hordjad kjs nyuszikám,
Kéket is tarkát is,
Locsolásért kosaramba
Belefér még száz is!*

2.

*Keljetek fel lányok
Cifra nyoszolyából,
Adjatok pár hímes tojást
A ládafiából!
Ha nincs hímes tojás készen,
Csupor vizem készítem
Nyakatokba tészem.*

3.

*Korán reggel útra keltem,
Se nem ittam, se nem ettem.
Tarisznya húzza a vállam,
Térdig kopott már a lábam.
Bejártam a fél világot,
Láttam sok-sok szép virágot.
A legszebbre most találtam,
Hogy öntözzem, alig vártam.*

4.

*Én kjs kertész legény vagyok,
Rózsavízzel locsolkodom,
Úgy locsolom a lányokat,
Mint kertész a virágokat.*

5.

*Azért, amiért kicsi vagyok,
Verset mondok, mint a nagyok,
Mondókámat megtanultam,
Locsolómat is elhoztam.
Azért, mert én kicsi vagyok,
Piros tojást én is kapok,*

6.

*Locsolómban kölni víz, öntöm minden nőre,
Azért arra vigyázok, ne szédülj el tőle.
Versemen a lányok nem csak nevetnek,
locsolásért pénz is jár a gyerekeknek,*

7.

*Szépen kérem az apját,
De még szebben az anyját,
Adja elő a lányát,
Hadd locsolom a haját!
Hadd nőjön nagyra,
Mint a csikó farka.
Még annál is nagyobbra,
Mint a Duna hossza.*

8.

*Hol kitérek, hol betérek,
Mindenhol egy tojást kérek,
Ha nem adnak visszatérek,
Nagymamámtól kettőt kérek,*

9.

*Ide figyelj nyuszi pajtás
jöjj be hozzánk egy kicsit,
nyújtsd ide a tapsi füled
súgok bele valamit.*

*Közeledik húsvét napja,
el ne felejtse kedvesem, hogy
a piros cukortojást nagyon,
nagyon szeretem.*

10.

*Kinyílt az aranyeső,
Én voltam ma a legelső,
Aki kora reggel,
Locsolkodni kelt fel!
Minden szőke, barna lány,
Mint a piros tulipán,
Virulva viruljon,
Rózsapermet hulljon!
Íme itt a kölni,
Szabad-e locsolni?*

11.

*Itt a húsvét, eljött végre
a szép lányok öröme.
Mert a lányok szép virágok,
illatos víz illik rájuk,
Ne fuss hát el, szép virágom!
Locsolónak csók jár, három!*

12.

*E háznak van-e rózsája?
A rózsának van-e párja?
Mert ha nincsen vállalkozom,
Hogy a rózsát meglocsolom.*

13.

*Ákom-bákom berkenye
szagos húsvét reggele,
Leöntjük a virágot,
visszük már a kalácsot.*

14.

*Húsvét másnapján,
mi jutott eszembe
egy kis rózsavíz
veszek a kezembe.
Most hát kedves lányka
kérek szeretettel,
hadd öntözzelek meg,
egy kis szagos vízzel.*

15.

*Húsvét napján korán keltem,
Ünneplőbe felöltöztem.
Rózsavízzel elindultam,
E kis házba bekopogtam.
Üdvözlöm a ház lakóit,
Keresek egy kis leányt itt.
Rózsavízzel locsolkodom,
Piros tojást elfogadom!*

16.

*Húsvét hétfőjén
kinyílott egy rózsza,
Hajnalhasadáskor,
Harmat hullt le róla.
Ezüst harmat cseppent,
Kis üvegbe szedtem,*

*Egy szép barna kislányt
Vele megöntöztem.*

17.

*Kelj föl párnáidról, szép ibolyavirág,
Nézz ki az ablakon, milyen szép a világ!
Megöntözlek szépen az ég harmatával,
Teljék a tarisznya szép piros tojással!*

18.

*Zöld erdőben jártam,
Két őzikét láttam.
Az egyik kacsintott,
Ide a forintot!*

19.

*Húsvét másnapján,
mi jutott eszembe,
egy üveg rózsavizet
tettem a zsebembe.
Elindultam véle
piros tojást szedni,
engedelmet kérek
szabad-e locsolni.*

20.

*Kellemes és boldog
Ünnepet kívánok
Öntözködni jöttem,
Hol vannak a lányok? Rózsavizet hoztam,
Csak nem féltek tőle?
Gyertek hát közelebb
Hadd adjak belőle.*

21.

*Én kis kertész legény vagyok,
virágokat locsolgatók,
Meglöcsölöm a virágot,
Boldog ünnepet kívánok!
Felderült húsvétnek,
második reggele,
melyben szokott járni
fiúk serege.
Kelj föl,
te gyenge kislány,
mélyen aludtál?
Add ki a pár hímet
amit nekem szántál!
Ha kiadod épen,
meglöcsöllak szépen.*

22.

*Én csak erre jártam,
egy szép kislányt megláttam.
Piros tojás, fehér nyuszi,
szabad-e meglöcsölni?*

23.

*Tündérországból jöttem én,
Tündérországból gyöngyharmatot
hoztam én.
Tündérorság gyöngyharmatja
szálljon a fejedre,
Piros tojás, hímes tojás,
ugorj a zsebembe!*

24.

Én még kicsi vagyok,
Verset nem is tudok,
Majd jönnek a nagyok,
És mondanak azok,
De tojást azért kapok?

25.

Én kis diák vagyok,
Sokat nem kívánok,
Egy pár tojást várok,
S azzal elsétálok.

26.

Jó reggelt, jó reggelt, Kedves liliomszál,
Megöntözlek rózsavízzel,
Hogy ne hervadozzál.

27.

Kerek erdőn jártam,
Piros tojást láttam,
Bárány húzta rengő kocsin,
Mindjárt ideszálltam.
Nesze hát rózsavíz,
Gyöngyöm, gyöngyvirágom.
Hol a tojás, piros tojás?
Tarisznyámba várom!

28.

Rózsafának tövéből rózsavizet hoztam,
Az lesz ma a legszebb kislány, akit meglocsoltam...
Drága kislány, gyöngyvirágom, ma van húsvét napja,
Meglocsolak, mosolyogjál, mint egy piros rózsza.

29.

*Szép lányokat kergetek,
Az én kölnim permetez.
Jó dolog a locsolás!
Ide a piros tojást!*

30.

*Itt vagyok,
Friss vagyok,
Máris sorba állok!
Csak egy kicsit meglocsollak,
Aztán odébb állok,*

31.

*Én kis kertészlegény vagyok,
Virágokat locsolgatok,
A minap, hogy erre jártam,
Egy szép rózsafát találtam.
Ki akart száradni,
Meg szabad-e locsolni?*

32.

*Húsvét másodnapján régi szokás szerint
Fogadják szívesen az öntözőlegényt.
Én a legénységhez igen kicsi vagyok,
De öntözőlegénynek mégis csak felcsapok,
Minden esztendőben ilyenkor itt vagyok,
Ha a locsolásért piros tojást kapok,*

33.

*Piros tojás, fehér nyuszi,
Locsolásért jár a puszi*

34.

*Kinyílt az ibolya húsvét hajnalára,
Csepegjél, rózsavíz erre a kislányra.
Rózsavízről, majd meglátod, szép és ügyes leszel,
Ugye, kislány, a zsebembe piros tojást teszel?*

35.

*Korán reggel felébredtem, messze-messze jártam,
Tündérország kiskertjéből rózsavizet hoztam.
Na, te kislány, megöntözlek, ma van húsvét napja,
Tündököljön a két orcád, mint a piros rózsza.
Az illatos rózsavízről megnőnek a lányok,
Zsebben is elférnek a piros tojások,*

36.

*Rózsza, rózsza szép virágszál,
Szálló szélben hajladozzál.
Napsütésben nyiladozzál,
Meglócsollak, illatozzál.*

37.

*Én kis morzsa,
Gyenge rózsza,
Verebek papja,
Hordók csapja,
Ha beférek,
Tojást kérek,
Ha nem adnak,
Továbblépek,*

38.

*Patak mellett mentem, azt súgta egy harcsa
Van e háznál kislány, hogy az Isten tartsa.
Meglocsolnám rózsavízzel, hogyha előjönne,
Akkor az a kicsi lány, jaj, de nagyot nőne!*

39.

*Jó reggelt, jó reggelt, kedves liliomszál,
Megöntözlek rózsavízzel, hogy ne hervadozzál.
Kerek erdőn jártam, piros tojást láttam
Bárány húzta rengő kocsin mindjárt ide szálltam.
Nesze hát rózsavíz, gyöngyöm, gyöngyvirágom,
Hol a tojás, piros tojás, tarisznyámba várom!*

40.

*Ajtó mellett állok,
Piros tojást várok,
Ha nem adtok belőle,
Nem jövök el jövőre.*

41.

*Csörög a szarka,
Billeg a farka.
Azt hallottam a városban:
A tojás is tarka.
Befestették tarkára,
Egy kislány számára.
Adjátok a kezembe,
Hadd tegyem a zsebembe!*

Színes húsvéti ötletek – a legjobb tojásfestő technikák és dekorációk

1. Tojásfestés szigetelőszalaggal

Kezdjük egy egyszerű, de nagyszerű ötlettel: a szigetelőszalagos tojásfestéssel. A szigetelőszalag nem csak a háztartásokban hasznos eszköz, hanem a húsvéti tojások díszítésében is megállja a helyét. Ragassz csíkokat a tojásokra, majd mártsd őket színes festékbe. Amint a festék megszárad, távolítsd el a szalagokat, és csodáld meg a tökéletesen egyenes vonalakat. Ha többszínű mintát szeretnél, egyszerűen ismételd meg a folyamatot más színű festékkel.

2. Készíts gyönyörű, csipkés tojásokat!

A csipke nem csupán az elegancia, de a finomság és a báj megtestesítője is lehet a húsvéti tojásokon. Régi csipkekerítőkől vagy bármilyen csipkés anyagból különleges „ruhát” varázsolhatsz a tojásoknak. A mintázathoz egyszerűen csak csavarj egy darab csipkét a tojás köré, kösd össze, majd mártsd festékbe. Amikor kibontod, a csipke mintája gyönyörűen megjelenik a tojás felületén, mintha csak valódi csipkéből lenne.

3. Tekerd be hímzőfonallal a tojásokat!

A következő technika igazi színkavalkádot visz a húsvéti asztalra. Válassz ki színes hímzőfonalakat, és készülj fel a tekerésre! Bevonatos ragasztóval kend be a tojást, majd tekerd köré a fonalat. A különböző színek összeválogatásával igazán egyedi, vidám tojásokat hozhatsz létre.

4. Tojásdíszítés decoupage-technikával

A decoupage-technika segítségével szinte bármilyen mintát átvihetsz a tojásokra. Szerezd be a szükséges eszközöket: szép mintájú szalvétákat, ragasztót és egy

finom sörtéjű ecsetet. Egyenletesen kend be a tojás felületét a ragasztóval, majd óvatosan helyezd rá a szalvétát. Az ecsettel simítsd el a ráncokat, ügyelve arra, hogy a szalvéta ne szakadjon el. Ezzel a módszerrel igazán stílusos, egyedi tojásokat alkothatsz.

5. Tojásfestés természetesen

A természetes anyagokkal való tojásfestés nemcsak környezetbarát, de rendkívül szórakoztató is. Használj céklalevet a rózsaszín, szőlőlevet a lila, vöröshagyma héját a narancssárga, lila káposzta levét a világoskék, és kurkumát a citromsárga árnyalatokhoz. Ezeket a festékeket könnyen elkészítheted otthon, mindössze néhány alapanyag szükséges hozzájuk. Az eredmény természetes színű, egészséges és gyönyörű tojások lesznek, melyek bármely húsvéti asztalon megállják a helyüket.

Így színezd a tojásokat

Rózsaszín: *Keverj össze 1 csésze konzerv céklalét (vagy friss céklát) fél teáskánál ecettel és 3 csésze vízzel. Áztasd bele a lehűtött megfőtt tojásokat fél órára*

Lila: *Keverj össze 1 csésze vörös szőlőlét fél teáskánál ecettel és 3 csésze vízzel. Áztasd bele a lehűtött megfőtt tojásokat fél órára.*

Narancssárga: *Egy edényben keverj össze 1 csésze vöröshagyma héjat (kb. 2 fej) egy teáskánál ecettel és 3 csésze vízzel. Főzd a keveréket fél órán át, hűtsd szobahőmérsékletűre szűrd le a héjmaradványokat. Áztasd bele a lehűtött megfőtt tojásokat fél órára.*

Világoskék: *Egy tálban keverd össze 1 csésze lilakáposzta felaprított levelét 1 teáskánál ecettel és 3 csésze vízzel. Főzd a keveréket fél órát, hűtsd szobahőmérsékletűre, szűrd le a káposztaleveleket. Áztasd bele a lehűtött megfőtt tojásokat fél órára.*

Citromsárga: *Egy edényben keverj össze 1 teáskánál kurkumát 1 teáskánál ecettel és 3 csésze vízzel. Főzd a keveréket fél*

órát, hűtsd szobahőmérsékletűre, szűrd le a bennmaradt kurkuma szemcséket. Áztasd bele a lehűtött megfőtt tojásokat fél órára.

6. Tojásfestés harisnyában

Forgalomból kivont vagy lyukas 15-20 denes harisnyát vágjunk akkora darabokra, amekkorába a tojások kényelmesen beleférnek. A megmosott tojásokra illesszünk a növényeket (kisebb faleveleket, virágokat gyűjtsünk, még a fűszálak nyomata is jól mutat a tojásokon), a harisnyával szorosan fogjuk közre. Tojásfehérjét használhatunk ragasztóanyagként, így nem fognak a növények elmozdulni, vagy lepotyogni a tojásról. Végén kössük meg a harisnyát. A felfőzött

hagymalevet (vagy más növények, zöldségek levét) hagyjuk langyosra hűlni, a tojásokat ne forró vízbe tegyük, mert a héjuk megrepedezhet. Forrástól számítva közepes hőfokon 8-10 percig főzzük a tojásokat (vigyázza, hogy ne repedjenek meg). Ha kihűltek, óvatosan távolítsuk el a harisnyát és a

növényeket. A tojásokat kevés zsiradékkal kenjük át, fényesítsük.